

Народилася 29 жовтня 1939 р. у м. Єнакієве Донецької області. Після закінчення НЗШ № 39 м. Єнакієве упродовж 1954–1957 рр. навчалася на дошкільному відділенні Артемівського педагогічного училища. У 1957 р. Алла Михайлівна вступила на дошкільне відділення педагогічного факультету Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького, який із відзнакою закінчила у 1961 р.

З 1961 до 1963 р. працювала на Вінниччині викладачем Немирівського педагогічного училища, а з 1963 до 1972 р. — викладачем, згодом доцентом Запорізького державного педагогічного інституту.

Упродовж 1966–1970 рр. А. М. Богуш навчалася в аспірантурі Науково-дослідного інституту психології (м. Київ). У 1970 р. під керівництвом видатного вченого-психолога академіка Г. С. Костюка захистила кандидатську дисертацію «Явища інтерференції при паралельному засвоєнні дітьми двох мов» зі спеціальності 19.00.07 — вікова і педагогічна психологія. А в 1986 р. у Москві — докторську дисертацію «Формування оцінно-контрольних дій у дошкільників у процесі навчання рідної та російської мов».

Із 1973 р. працювала доцентом, з 1976 р. — завідувачем кафедри початкового навчання, а з 1986 р. — завідувачем кафедри дошкільної педагогіки Рівненського державного педагогічного інституту імені Д. З. Мануїльського.

З 1989 р. Алла Михайлівна Богуш — доцент, професор, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Упродовж 25 років є головою спеціалізованої вченої ради університету із захисту кандидатських і докторських дисертацій, членом інших спеціалізованих учених рад.

Професор А. М. Богуш — фундатор і засновник нового наукового напрямку — української дошкільної лінгводидактики. За роки української державності він не тільки сформувався й усталився, а й зміцнився потужною науковою школою, яку очолює Алла Михайлівна. В колі наукових інтересів ученої та її школи: психологія мовлення; історія становлення та розвитку української дошкільної лінгводидактики; методика розвитку мовлення та навчання дітей раннього віку рідної мови; методика розвитку та навчання дітей національних спільнот української (державної) мови; підготовка майбутніх вихователів до навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах; комунікативно-компетентнісний підхід до навчання рідної мови та формування україномовної особистості; морально-духовний розвиток і виховання дітей дошкільного віку. Під керівництвом Алли Богуш захищено 57 кандидатських і 14 докторських дисертацій зі спеціальності 13.00.02 — теорія і методика навчання української мови; 13.00.08 — дошкільна педагогіка; 13.00.04 — теорія і методика професійної освіти.

Автор понад 700 наукових праць, зокрема: 20 програм для дошкільних навчальних закладів («Розвиток українського мовлення у дітей дошкільного віку», «Українське народознавство в дошкільному закладі», «Моє довілля», «Дитина в дошкільні роки», «Оберіг»,

БОГУШ Алла Михайлівна

Випускниця педагогічного факультету
(дошкільне відділення) (1961)

Завідувач кафедри теорії і методики
дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Доктор педагогічних наук, професор

«Базовий компонент дошкільної освіти», «Мовленнєвий компонент дошкільної освіти»); програми для ВНЗ із викладання дошкільної лінгводидактики; методик ознайомлення дітей із довкіллям, народознавством, організації художньо-мовленнєвої діяльності; 10 підручників для студентів ВНЗ дошкільного профілю («Дошкільна лінгводидактика» із хрестоматією та практикумом, «Українське народознавство в ДНЗ» із практикумом, «Методика навчання дітей української мови в дошкільному навчальному закладі» із практикумом, «Методика розвитку мовлення дітей раннього віку»); 25 навчальних посібників для вихователів і 15 для студентів; 20 монографій.

Головний редактор журналів «Вихователь і культура», «Дошкільна освіта», збірника «Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського». Учасник всеукраїнських і міжнародних форумів із проблем дошкільної і вищої освіти.

А. М. Богуш — дійсний член НАПН України, низки міжнародних академій, віце-президент Міжнародної академії духовних наук. Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії в галузі освіти України (2013).

Нагороджена нагрудними знаками МОН України «Відмінник освіти України», «За наукові досягнення», «Василь Сухомлинський»; нагрудним знаком НАПН України «К. Д. Ушинський»; медалями «Ветеран праці», «Григорій Сковорода»; орденом УПЦ рівноапостольного князя Володимира III ст.; почесними грамотами НАПН і МОН України.

Ім'ям Алли Богуш названа зірка в сузір'ї Скорпіона (сертифікат 0450.23849504).